

Prenumerationspris:

1/1 år	Ekr.	2:—
1/2 "	"	1:—
1/4 "	"	0:50

Utgivare: Svenska Folkförbundet.

Redaktör: N. Blees, Riddaregatan 3, Tallinn.

Utkommer varje onsdag.

Pren. pris till utlandet:

1/1 år	Ekr.	3:—
1/2 "	"	1:50
1/4 "	"	0:75

Folkomröstningen.

Den 10, 11 och 12 juni måste Estlands röstberättigade medborgare återigen vandra till valurnorna för att avgöra, huruvida de vill ha en president som alla andra republiker eller icke. "Kustbon" har hittills icke tagit någon ställning till denna folkomröstning, men finner i alla fall att det med en president bleve mera stadga i riket. En president, vald av folket, är ansvarig endast inför folket och behöver icke i allt dansa efter partiernas pipa såsom nu en riksäldste måste göra. Nu är det partierna, som föreskriva alla program för regeringen och faktiskt äro de bestämmande i allt. En president är icke beroende av partier. Därför borde det ligga i medborgarnas intresse att ändra grundlagen så att vi får en president.

Går t. ex. frågan vid omröstningen nu icke igenom, så komma frihetshjältarna fram med sitt förslag angående ändring av grundlag, och detta förslag är ingalunda så fördelaktigt för svenskarna som det som nu i juni kommen till omröstning. Därför borde svenskarna nu komma fram och rösta för ändring av grundlagen. Sämre kan det icke bli men väl bättre.

N. B.

Mycken nöd och mycken kärlek.

Det är aftonen före vår senaste högtid. Nästa morgon skola människorna hälsa med jublande påskpsalmer.

På kyrkogården skrider ett sorgetåg fram till en grav. Framför kistan går prästen. Vid hans

"Kustbon" utgives icke nästa vecka utan veckan därpå.

Redaktionen.

sida går en 15 års pojke, frusen och försagd. Han bär ett kors. Det är hans mors. Det är hon som bärs ut till de döda.

Så har hon fått medborgarskap till sist. Här fick hon det aldrig. Hon var en flykting från landet bortom vår östra gräns.

Äntligen är mödan slut. Hon hade kämpat en ensam och taper kamp för sina barn. Men ingen moderskärlek i världen kunde skaffa tillräcklig mat för de små munnar och en icke hälsovådlig bostad.

Och sorgen är slut. Hon hade måst se sina kära barn stämplas av en hemsk sjukdom. Svält och köld och fukt tog bort den friska färgen från deras kinder. De blevo vissna och infallna. För några dagar sedan gick samma sorgetåg samma väg med hennes älte son.

Hon hör inte mer sina barn. De bära henne. Två av hennes söner vackla fram under bären. Det är den sista tjänsten. Mor blev aldrig gammal.

Bakom kistan går en dotter. Hennes börda är inte bara sorg. Hon har bekymmer också. Hon har ensam haft möjlighet att hjälpa mor. Hon har slitit för familjens bröd. Broderns sista färd ordnade hon med svårighet. Moderns operation och sjukhusvistelse skall hon bestrida. Hur skall hennes lilla månadslön räcka även till mors grav och kista?

Behjärtade människor ha kommit till hennes hjälp. Den kyrkliga sykretnen och enskilda personer ha sammanskjutit en summa av 120: kr. vid en av pastor företagen insamling. Det är med mycken tacksamhet som denna kärlekens hjälpsamhet erkännes.

B. Lund.

Från mitt fönster . . .

Nu äro vägbyggnadsarbetena i full gång. En hästkrake stretar och drar med sitt tunga lass. En kvinna går bredvid, stickande på en strumpa. Med fenomenal hastighet foga hennes fingrar maska till maska. Stickningen avbrytes, när hon nått sin vägloft. Med karlatag gripes spaden och ett, tu, tre är det ett sandlass mera på landsvägen.

Vi hade skapliga vägar förut i Rikull, men sen Sutlepp kommun fick väglotter har vägarna ändrats till formliga sandgropar. I stället för att från grusgropen köra fyllning på landsvägen, finna en del det vara bekvämare att fylla på med sand, som kan erhållas på betydligt närmare håll. Detta praktiserades redan i fjol. Märkvärdigt är hur ett dylikt arbete kan godkännas av vägstyrelsen. Det förvånar mig också, att man ej under vinterns lopp kör fram gruset, då det borde gå både lättare och snabbare.

Men man är troligen icke så mån om tiden och mödan. "Ger herrskapet arbete, ger vår Herre dagar," resonerade förre herrgårdsdrängen.

* * *

Två nybyggare gå förbi. Den ene fäktar med armarna och försöker få den andre att begripa en för honom riksviktig sak. Jag sitter och funderar, om det är regeringskrisen eller hitlerismen i Tyskland, som diskussionen gäller. Plötsligt uppgår ett ljus för mig: Det är naturligtvis den länge omdebatterade skolan för nybyggarens barn, som man resonerar om. I flera år ha de kämpat för att få en egen skola på "herrgården", men deras kamp har varit förgäves, emedan kommunalfullmäktige icke understött frågan. Nu lär det ha blivit slag i saken och på förslag av kommunalfullmäktige ha kretsmyndigheterna i Hapsal beslutat att öppna en 6-kl. skola för byarna närmast Rikull "herrgråd". F. d. snickarebostaden skall efter en grundligare reparation tjäna som lokal.

Men detta är ej allt. Skolchefen i Hapsal har sökt göra gällande, att alla nybyggare i Rikull äro estar! Har en hört något värre? Som en följd därav har skolar registrerats som tvåspråkig. Hur har han kunnat få denna skeva uppfattning om våra nybyggare? Svaret ger sig självt. Under riksdagsval umgås de livligt med män av ett visst estniskt politiskt parti, vars sekreterare skolchefen är. Med löften om "guld och gröna skogar" locka de dem att rösta på sitt parti, vilket haft till följd, att man tagit dem för estar. En este har väl lika svårt som en svensk att begripa, huru svenskar kunna rösta på andra än egna män.

Som en gård av tacksamhet för visad "nit och trohet", skulle nu nybyggarna troligen ha fått sig en fullt estnisk skola, så vida icke den svenska representanten i god tid ingripit. Lyckliga små, som nu ej behöva döma sina föräldrar för deras vurm för främmande folk och språk.

Se opp en annan gång för ulvar i fårakläder!

* * *

(Försehat.)

Mätt av "kakobre" och andra helgens hävor, sitter jag dåsande innanför mitt fönster och följer snöflingornas häxdans bakom rutan. I julas väntade jag förgäves på snömed åtföljande bjällerklang och glada slädpartier, i påsk kom den och är till ingen fröjd. I stället för de sprittande vårmelodierna hör jag endast vemodig klaganfrände redan anländasångfåg-larna. Men inget ont utan att ha något gott med sig. Vi ha väl lite var saknat de trevliga våröversvämningarna, som bruka göra vägar och stigar ofarbara och låtit oss plumsa i plurret som små levnadsglada nassar. Nu vill snön troligen ersätta det saknade och ge lite mera slask med åtföljande vårstämning. Våren är ju alltid till en början ruskig och smutsig. (Därav också smutskastningen i Kustbon).

Om vi skulle ta och samla ihop all den smuts, som slängts hit o. dit och skräpar framför våra dörrar, kunna vi med god vilja få den att tjäna ett gott ändamål. Jag tänker nu närmast på gårdsplanen, som efter snösmältningen liknar en avstjälpningsplats. Allt, som legat gömt under snötäcket, kommer fram, då detta försvunnit. Vi tycka till en början, att det ser otrevligt ut. Den värsta bråten undanröjes i en handvändning, men därmed är ändå ej allt gjort, som kan göras.

En sommar för ett par år sen reste en rikssvenska här ute. Om sina intryck berättade hon, att mest i ögonfallande hos oss var vår fattigdom på blommor. Vi kunna väl ej annat än instämma? Det är i ytterst få gårdar man intresserar sig för blomsterodling och dessa verka som oaser i öknen. Vi fångas av blomsterprakten, då vi komma in på en dylik gård och ropa ofrivilligt: "Så fagort!" Hur skulle det vara, om vi började med blomsterodling i vår? I varje gård finnas ungdomar, för vilka det borde vara ett nöje att ge lite mera färg åt den annars så gråa omgivningen, samtidigt som skönhetsinnet utvecklas. Jag hör någon invända, att jag igen framkommer med fånigheter och fåfängligheter, som ej är till någon nytta i denna jämmerdal, men man har et, som man gör et. Hur ofta påstås det ej, att vi sakna sinne för det sköna

och harmoniska. Ungdomen borde vi anlägga sig om att utveckla sitt skönhetsinne. Börja därför med blommor! Det finns en mängd vackra och lättskötta arter. Har du råd att ge ut några cent, kan du köpa frön i närmaste fröhandel, eller kanske du får sådana av din blomsterälskande granne, om du är lycklig nog att äga en. Plantera även buskar och träd! Linden är ett vackert träd, som tar sig bra ut på en svensk gård. Anslå en dag i vår för busk- och trädplantering och en stund dagligen för blomsterodling, och din gård kommer att se mera svensk ut än nånsin förr.

Glöm ej heller att föra blommor till kyrkogården! Blomsterodlingen blir för dig en källa, som sprider glädje och solsken i ditt sinne.

Fackmän uppmanas att i nästa n:r komma med råd och anvisningar angående lämpliga blommor, skötsel m. m.

Don Ossian.

Reval.

Vackert resultat av kyrkliga sykkretsens försäljning i lördags.

Den kyrkliga sykkretsens förmåga att ordna en trevlig och gedigen försäljning är verkligen storartad! Vi påminnes därom vid deras arrangement i "Schwarzenhäupter Keller" i lördags igen.

Men så blev också resultatet storartat! Publiken visade mycken förståelse och offervilja. De bistra tiderna till trots inbringade försäljningen kr. 405:87 i ren behållning.

Vi ha all anledning till tacksamhet alltså. Varje insats i försäljningen betydde ju en lindring i brödbekymren för en nästa. Församlingens nödställda kunna få en oumbärlig hjälp ur den lyckliga sykkretsens kassa.

B. L.

Lyckad välgörenhetskonsert.

Förra onsdagen hade svenska ministern, baron Koskull, och baron A. von Rosen anordnat en vacker välgörenhetskonsert i kommersgymnasiets högtidssal.

Det särdeles värdefulla programmet hade samlat fullt hus. Brahms' Trio i H-dur och Schuberts Trio i B-dur spelades av

de kända förmågorna, violinisten Alfred Pappmehl och cellisten, prof. Raymond Bööcke med baronessen Martha von Rosen vid flygeln. Berlineropera-sångerskan Lisa Arder Fick sjöng några sånger av samma kompositörer. Det tacksamma auditoriets livliga och ihållande applåder talade sitt språk om stämning och prestationer.

Den lyckade konserten inbringade åtskilligt över 400 kronor, som arvangörerna sedan fördelade på skilda händer i och för hjälp till nödställda. Baron Koskull överlämnade också 55 kr. till svenska församlingens pastor för fattigkassans räkning.

B. L.

Vormsö.

Våren nalkas långsamt men säkert. Så ha vi redan firat första maj, och det var därom jag ville nämna några ord. De två sista veckorna i april kände man i luften, att det var något extra på färde, ty man såg ofta ungdomar vandra med musikinstrument under armen och ett hemlighetsfullt leende på läpparna.

För en tid sedan hade en manskör och en stråkorkester bildats under herr Puurmanns ledning.

Både den nybildade manskören, och orkestern hade haft täta övningar de sista veckorna.

Dessutom hörde man viskningar om, att det skulle bli skådespel. Mången stadgad Vormsöbo skakade betänksamt på huvudet, ty något så "syndigt" hade aldrig förr timat på Vormsö. Men därmed blev ju ingenting ändrat. Det var "Vormsö enskilda skyddskårstrupp" som anordnade sin första offentliga fest den 30 april på Magnushof. Ett av den fallfärdiga herrgårdsbyggnadens rum hade, tack vare mycket arbete och god vilja, blivit inrett till en klart upplyst festal. Festen öppnades med orkestermusik. Därpå följde tal av Vormsö poliskonstapel herr A. Oopkaup, som i välvalda ord klargjorde skyddskårens ändmål och dess betydelse i landet. Därpå sjöng manskören några välinövide sånger, varpå följde det av Finlandssvensken Hjalmar Tång författade skådespelet "Fädernegården". Huvudrollen spelades av en pigg Ormsötös fröken

Fällmann, som skötte sin roll som Rosa utan "rampfeber" trots att det var första gången hon uppträdde i ett skådespel. Hennes motspelare Hannes roll sköttes av herr Vidgren. Särskilt vällyckad var herr Broman i sin roll som Aronsson. De övriga deltagarna voro herr Kornblom som Gustav, herr Salin som Roslund och herr Mickelin som Furu. Skådespelet leddes av herr Nyman.

Trots skådespelets tragiska slut, hade man en känsla av belåtenhet när man i den klara månljusa kvällen gick hem under de höga lindarna. Det liksom hördes en viskning i trädens kronor att även på Vormsö skall ungdomslivet gå framåt mot ett sundare mål, trots att det sett mörkt ut ibland.

—d—n.

*

Vårarbetena ha redan påbörjats och i synnerhet är fisket i full gång. Man klagar dock allmänt över, att fisket i år är föga givande. Utom att fångsten är mycket liten, är priset oerhört lågt. I Hapsal lär man endast betala 25 sent per 8 kilog för strömling. Under sådana förhållanden anse fiskarna, att fisket ej täcker omkostnaderna.

Man säger, att fiskarens yrke bjuder på många överraskningar. Detta fick även Anders Engdal från Hnlo erfara. Den 2 maj hade han till sin stora förvånig bland några strömmingar i sin ryssja ett större havsdjur. Då ingen tidigare sett sådant djur, blev det livligare bland byns befolkning. Alla skyndade till Engdal för att se det märkvärdiga djuret. Man gissade och undrade vad det kunde vara för havsvidunder, som förrirat sig till våra kuster. De flesta gissade på valen, ty stjärtfenan liknade valens och så hade det även i likhet med valeu näsöppningen högt nppen på huvudet. Men storleken ville inte riktigt stämma, ty djuret var endast något över 1 meter. En blandåskåderna föreslog till och med att man borde föra djuret till Hapsal och förevisa det på den instundande marknaden. Slutligen lyckades det Hullo lärarkår att identifiera djuret och man enades om, att det var en tumlare (Phocæna communis).

Tumlaren är den enda i Östersjön förekommande valen. Den

blir högst 2 meter lång och är den minsta av alla nordiska valar. Sitt namn "tumlare" har den fått på grund av sin vana att efter andhämtningen dyka på sådant sätt, att en del av ryggen blir synlig, varvid det ser ut, som om djuret sloge volter i vattenbrynet.

*

För ett par år sedan började Sjöfartsförvaltningen på Ormsöboarnas enträgna anhållan bygga en ändamålsenlig brygga i Sviby. Tidigare hade man provisoriska bryggor, byggda av privata personer. Ofta var det till och med förenat med fara för livet att längs en sådan brygga taga sig fram till båten. Och behövdes det ibland lastas eller lossas var det nära på omöjligt, ty större båtar kunde ej anlöpa bryggan.

Efter det bryggan på våren 1932 brast under sin tunga börda, varvid många marknadsbesökare hamnade i vattnet, vilket kunde ha lett till allvar samma följder men nu lyckligtvis dock avlöpte med en kalldusch för några, som naturligtvis gjorde ett hastigt slut på deras stadsresa, påbörjades arbetet med den nya bryggan på allvar. Nu är den så gott som fädig. Den har en längd av 200 meter och vid yttre ändan är havets djup under normalt vattenstånd 8 fot. Det är fillräckligt för skutor och mindre ångbåtar för att kunna anlöpa den.

Arbetet har utförts av öns arbetslösa och med summor, som staten anslagit för de arbetslösa inom riket.

A. N—n.

Tack.

Av Stockholms lokalavdelning av Riksföreningen för svenskhetens bevarande har undertecknad mottagit tvåhundra (200) svenska kronorsåsom bidrag tili skolbygget i Vipall.

På Vipallsvenskarnas vägnar ett varmt tack!

Hapsal den 3 maj 1933.

Sven Danell,
pastor.

Till salu

På goda villkor säljes en fullständig arbetsduglig motorkvarn med två par "smälta" stenar, helgrynsapparat samt 25 hkr. motor.

Pris kr. 2000: — Efterbetalning möjlig.

Joh. Kaevats,
Paschlep.

Birkas Folkhögskola.

Valborgsmässoafton firades å Birkas med Svenska Gymnasiets lärare och elevkår som gäster under lek, sång och avbrännande av valborgseld. Till en högtidsstund blev avtäckningen av det porträtt H. K. H. Kronprins Gustaf Adolf förärade skolan vid sitt besök senaste sommar och marmortavlan med hans namnskrift, som nu förelägo monterade. Rektor Erlund erinrade i ett tal om denna minnesvärda dag och händelserna kring denna.

Inrikes.

Regeringskrisen. Då dessa rader skrivas är det allt fortfarande regeringskris. Krisen är svårlost. Spänningen mellan olika politiska partier är sådan att

det är svårt att uppnå enighet och finna en parfigrupp, som vore stark nog för att bilda regering. Sedan nu agrarerna, bestående av det äldre ursprungliga agrarpartiet samt kolonisterna, som senare anslö sig till agrarpartiet, numera gått i sär, sakna agrarpartiet och socialisterna det erforderliga kvorumet för en ny regering ur deras led. Det skulle emellertid lyckas, om de droge minoriteterna med sig. Samma sorliga förhållande är det med centerpartiet och kolonisterna, även de sakna nödigt antal röster, och enighet saknas, så att andra kombinationer icke heller kunna komma i fråga. — Det går emellertid rykten, att Konstantin Päts åter måste i elden och rädda ställningen.

Aktieb. LUDVIG SVENSSON KINNA
rekommenderar sina välkända tillverkningar.

E. W. Just

Blekeri - Färgeri - Merserisation
Tel. 1 48 BORÅS Tel. 21 48

Hemmets Journal

innehåller
veckans bästa läsning

Vildskinn Räv, Utter, Mård, Hermelin Ekorre, Hare och Kanin uppköpas till allra högsta pris. Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsakligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes mot porto.

FOUGSTEDTS PÅLSVARUFABRIK Malmö 4

BORÅS VÄVERIARTIEBOLAG, BORÅS

Alla slags bomullsvävnader

Aktiebolaget
Nordiska Tapetfabriken
Arvika
Förstklassigt fabrikat Köp svenska tapeter.

AKTIEBOLAGET
Gestriklands Yllefabrik
JÄRBO

Sporttyger, melerade Filtar, Vadmal och Kordero. Goda kvaliteter och billiga priser. (2429)

LUDWIG WIGART & Co. A./B.
ENGROSLAGER AV
Sybehör, Ylle-, Tricot- & Korta varor

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,
Norrköping. Tel. 1249.
Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh.: Civiling. John Wanselin, stadskemi

Vid besök i Stockholm, bo på
HOTEL PATRICIA, Vasagatan 36,
intill Centralpostkont. Tel. Namnanr.
Modernt och billigt hotell.
Ett 90-tal rum fr. 4 kronor.

A.-B. Ludvig Anderson, Kinna
(Kasthalls Mattfabrik)
Efterhör „KASTHALLSMATTOR“.

FRIMURAREHOTELLET
ESKILSTUNA
MATSALAR & CAFÉ
REKOMMENDERAS

VAVSKEDAR AV STÅL
garantisstämplade, vävskyttlar, vävspännare och övriga vävredskap köpas förmånligast antingen hos våra återförsäljare, hemsalörer och garnaffärer eller direkt från oss. All tillverkn. m. vårt firmanamn garanteras. Begär vår illustr. prislista som sändes gratis.
Gunnar Anderssons vävskedsverkstad
Telefon 1 Oxborg Telefon 1

SÄKER PENNINGPLACERING
Engelholms Sparbank

BO-FAJANS
för Eder jakt- eller fiskestuga finnes i varje välsorterad Glas-, Porslins- och Bosättningsaffär
BÖBERGS FAJANSFABRIK GÄVLE

BIL -OLJOR
-TOPPAR
-BÄRGNINGAR
-GARAGERINGAR
-DÄCK och SLANGAR
-REPARATIONER
A.-B. Siefert & Fornander, Kalmar
Tel. 7, 215, 1515. Södra Vägen 30,

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAS
Järnvägsrestauranten
VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig spritservering. Förstklassig musik. På sommaren enda platsen i staden för härlig parkservering. God plats för bilar.

KUNGÄLVS ÅNGBAGERI, Kungälv
(E. Bergström) Tel. 123 och 165
REKOMMENDERAS
Stort, Gott och Billigt Bröd.

HÄLSINGBORGS NYA SPARBANK
HÄLSINGBORG
Gottgör högsta gällande ränta
å insatta medel.

Aktiebolaget J. E. Arndt
Hudskvall Angbåtsexpedition, Befraktnings Skeppsmäklari och Speditionssaffär. Lager av kol och Byggnadsmaterialer. Rikstelef.: 245, 287 325. Telegrafadr.: Arndtsfabrik.

Arvika Redskapsfabrik - ARVIKA
REKOMMENDERAS
sina förstklassiga, välkända tillverkningar.
Åberopa denna tidskrift.

KUMLA SKOFABRIK
Riks. 54 KUMLA Riks. 54
Rekommenderar sin tillverkning av Grövre o. Finare SKODON.

FENIX Föreningsgatan 7.
DRUVAN Engelbrektsgratan 5
Intima och hemtrevliga rest.-lokaler
Omtyckta klubbbrum. Direktion:
A.-B. MALMÖ-RESTAURANGER.

Utlandet.

I Tyskland går utvecklingen med stormsteg framåt. Kabinetet Hitler sitter inne med stora fullmakter från den 23 mars och dessa utnyttjar det utan att behöva lyssna till partier och valkretsar eller öda tid på utskott och plena. Därför kunna också Hitler och hans män förverkliga sina planer i raskt tempo. Motståndarna ha blivit lamslagna och Hitlers anhängare växa till antalet. Det ser ut som om det tyska folket helt och hållet övergått till Hitler och lagt sitt öde i hans hand.

SANKT PETRI LOGEN

Härnösands största och modernaste restaurang Tel. 39 o. 523 MUSIK DAGLIGEN
Sommartid servering även å trädgårdsterrassen.
Gott bord. Moderata priser - Centralt läge.

Köp. PRIMUS TVÄTTPULVER
från Gävle Säpfabrik.

Byggnadfirman ANDERS DIÖS
Tunagatan 4, Upsala
Telefoner: Kontoret 3892, 3893; Förrådet 2890;
Byggnadsp. Paleontologiska Inst. 3894; Bostadst. Väderkvarnen 1899.

E. Pettersons Möbleringsaffär
qtabl. 1876 GÄVLE Tel. 324 o. 1206 MÖBLER och MATTOR.

Besök
STENBERGS KONDITORI
Tel. 13 SKELLEFTEÅ Tel. 258
Gott kaffe Goda bakelser
Beställningar mottagas

HILDA MUHR & SON ÖREBRO
Charkuteriaffär
Fabrik och kontor, tel. 1179
Affär Nygatan 46, tel. 625
Stortorget 6, tel. 2625.

BORLIND, BORSÉN & Co
Telegr. adr.: "Borlinds"
GÖTRBORG.

OTTO JANSSONS SKOFABRIK
akobsdal JÖNKÖPING Telefon 23
Randsydda Skodon, Mans- och Goss-skodon. Slitstarka. Goda passformer.
Efterfråga J—sons skodon. Bör finnas i alla välsorterade affärer.
Rekommenderar sina förstkl. tillverkningar av PROMENADSKODON, SPORT-, JAKT- och MORTKÄNGOR.

„Besök
- Borås“

N. J. Johanssons Efr. A.-B., Syfabrik
APLÅRED
Specialité: Tillverkning av
OVERALLS och ARBETSKLÄDER
Telefon: Aplared 1 och 2

A. I. KJELLGREN'S EFTR.
Skövde (I GOOD) Telefon 1-31
KÖTT- OCH CHARKUTERIAFFÄR
REKOMMENDERAS

Året Runt bra mat på
Systembolagets Restaurang
LAXEN, HALMSTAD

TAGE HÅKANSSONS
Konditori, Kafé och Wienerbageri Klostergate 10 - Lund
Rekommenderas
Tel. Konditoriet 603, Brödbutik. 360

Prima PORTLAND CEMENT
från
A/B Gullhögens Bruk, Skövde.